

DATUM 28 juni 2016
NUMMER 8186C308
UW BRIEF VAN 1 juni 2016
UW NUMMER 81862172
BIJLAGE 1 1

AFDELING Fysieke Leefomgeving
REFERENTIE Drs. E.A.J.N, Blokker
DOORKIESNUMMER 030-2583483
E-MAILADRES Etienne.blokker@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 RvO aan het college van GS gesteld door Mevrouw J. D'hondt en de heer W. Wagenmans, namens de PvdA Statenfractie, betreffende het vervoer van gevaarlijke stoffen op het Utrechtse spoor (d.d. 01-06-2016)

Toelichting:

Uit een bericht in het NOS journaal en op de NOS website van afgelopen donderdag blijkt dat veel meer gevaarlijke stoffen over het Utrechtse spoor gaan dan is toegestaan¹. Met name bij Amersfoort rijden veel meer wagons met brandbaar gas (lpg) dan volgens de norm mag. Ook bij Blauwkapel zou dit het geval zijn. Dit blijkt uit cijfers die de NOS op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) heeft verkregen. Volgens de NOS spant het traject Amersfoort-Apeldoorn de kroon; daar mogen maximaal tien wagons brandbaar gas per jaar worden vervoerd. In negen maanden waren dat er 1900! Voor vier gemeenten aan de route Amersfoort-Apeldoorn is de berichtgeving van de NOS aanleiding voor het sturen van een brandbrief naar staatssecretaris Dijkzma van I&M².

De berichtgeving van de NOS staat in schril contrast met de mededeling van gedeputeerde Pennarts van 28 april jl in Utrechts Nieuws/Stadsnieuws³ dat de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen flink verminderd is. Na de invoering van landelijke basisnet zouden de risico's van het vervoer gevaarlijke stoffen met 50% zijn afgenomen.

De PvdA is ernstig bezorgd over de berichtgeving van de NOS en is verbaasd over de hiermee tegenstrijdige informatie van gedeputeerde Pennarts.

¹ <http://nos.nl/artikel/2107424-veel-meer-gevaarlijke-stoffen-op-het-spoor-dan-toegestaan.html>

² <http://destadamersfoort.nl/lokaal/brandbrief-vanuit-regio-over-transport-vloeibare-gassen>

³ <http://utrecht.nieuws.nl/stadsnieuws/55752/risicos-vervoer-gevaarlijke-stoffen-flink-verminderd/>

Daarom legt de fractie van de PvdA u de volgende vragen voor:

1. Bent u bekend met de berichtgeving van de NOS van donderdag jl. over de situatie van het vervoer van gevaarlijke stoffen bij Amersfoort en kunt u de juistheid hiervan bevestigen?

Antwoord:

Ja, we hebben kennisgenomen van de berichtgeving van het NOS journaal. De NOS heeft zich gebaseerd op een brief die de Staatssecretaris van IenM op 26 mei jl. naar de Tweede kamer heeft gezonden over het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor.

(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/05/26/vervoer-gevaarlijke-stoffen-per-spoor>)

Als de definitieve vervoerscijfers over 2015 en de risicoberekeningen van het Rijk beschikbaar zijn, dan kunnen we wat meer zeggen over de juistheid van de berichtgeving van de NOS.

2. Hoe verklaart u deze informatie met de berichtgeving van gedeputeerde Pennarts dat de risico's van het vervoer gevaarlijke stoffen met 50% zouden zijn afgenomen?

Antwoord:

De berichtgeving van gedeputeerde Pennarts dat de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen met 50% is afgenomen is gebaseerd op de gegevens uit de Jaarrapportage Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (PUEV). Deze jaarrapportage is gescreend door de PUEV-deelnemers (RUD's, Veiligheidsregio, gemeenten Nieuwegein, Veenendaal, Utrecht en provincie Utrecht). Deze partijen waren tot 26 mei van dit jaar niet geïnformeerd over eventuele extra LPG-transporten en vervoer van andere stoffen op locaties waar dit niet is toegestaan in het Basisnet. Na publicatie van de Jaarrapportage PUEV is de nieuwe informatie uit de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer bekend geworden. Wij zijn hierdoor onaangenaam verrast.

Staatssecretaris Dijkzema is zelf ook verrast door het aantal normoverschrijdingen en doet onderzoek naar de oorzaken.

3. Als de berichtgeving van de NOS juist is, wat betekent dit dan voor de overige trajecten die door de provincie Utrecht lopen? Bent u bereid om de feitelijke gegevens hierover te achterhalen?

Antwoord:

In de bijlage van de brief van de Staatssecretaris zijn de voorlopige realisatiecijfers van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor aangegeven. Als deze worden vergeleken met de in het basisnet vastgestelde aantallen zien we dat er beduidend meer LPG is vervoerd over de spoorwegverbinding tussen Geldermalsen, Houten, Utrecht, De Bilt, Zeist, Amersfoort richting Apeldoorn, Hengelo dan is toegestaan. Er is beduidend minder Ammoniak, zeer brandbare vloeistoffen, toxische en zeer toxische stoffen vervoerd. In de bijlage vindt u deze cijfers.

We verwachten dat het groepsrisico langs deze spoorwegverbinding door het extra LPG vervoer zal toenemen en plaatselijk boven de oriënterende waarde voor het groepsrisico zal uitkomen. Nadere risicoberekeningen dienen dit te kwantificeren.

Zodra de definitieve cijfers beschikbaar zijn zullen wij u informeren.

4. Als de berichtgeving van de NOS juist is, welke acties wilt u dan nemen om te zorgen dat het vervoer van gevaarlijke stoffen op dit traject en elders in Utrecht binnen de gestelde normen blijft?

Antwoord:

De provincie heeft naar aanleiding van de brief van de Staatssecretaris ambtelijk overleg gehad met het Ministerie van IenM, de Veiligheidsregio en de PUEV projectgroep. Informatie is gedeeld. Via de projectgroep zijn contacten met de betrokken gemeenten gelegd. De gemeente Amersfoort en de gemeente Soest hebben een brief gestuurd aan de Staatssecretaris. De Veiligheidsregio en de provincie hebben gezamenlijk een brief⁴ opgesteld gericht aan de Staatssecretaris, mede namens de betrokken gemeenten. Daarin wordt aangegeven dat wij een langdurige overschrijding van de risicoplafonds niet acceptabel vinden. Wij vragen de staatssecretaris met klem om er alles aan te doen om zo spoedig mogelijk (tijdelijke) maatregelen te nemen om de potentiële overschrijding van risicoplafonds aan te pakken

⁴ Deze brief heeft u reeds ontvangen

De Staatssecretaris heeft in haar brief aangegeven met de regionale besturen te gaan overleggen en ernaar te streven om overschrijding van risicoplafonds weg te nemen. De analyse van de Staatssecretaris wordt in juli verwacht. De provincie zal samen met de Veiligheidsregio dit overleg met de betrokken gemeenten voorbereiden. Er zal ook met de provincies Gelderland en Overijssel afstemming plaatsvinden.

5. Deelt u de zorg van de betrokken gemeenten op het traject Amersfoort-Apeldoorn en bent u bereid hun brandbrief aan de staatssecretaris mede te ondertekenen?

Antwoord:

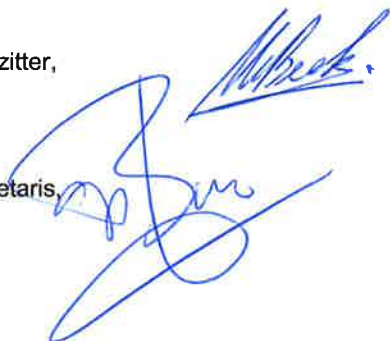
Wij delen de zorg van alle betrokken gemeenten langs de spoorverbinding Geldermalsen - Houten – Utrecht - De Bilt - Zeist – Amersfoort - Apeldoorn - Hengelo. Het kan niet zo zijn dat gemeenten bij het vaststellen van ruimtelijke plannen strikt de wet moeten volgen en vervoerders zich niet aan de wet hoeven te houden. Of dat gemeenten achteraf op de hoogte worden gesteld en geconfronteerd met risico's waar zij in hun besluitvorming geen rekening mee konden houden.

Er is inmiddels ook door de Veiligheidsregio en de Provincie Utrecht een brief aan de Staatssecretaris verzonden mede namens de betrokken gemeenten. Daarom zullen wij de brief van de betrokken gemeenten op het traject Amersfoort - Apeldoorn niet ondertekenen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

Realisatiecijfers vervoer gevaarlijke stoffen over het spoor 2015 versus de toegestane aantallen transporten in het basisnet in de provincie Utrecht

	lpg ketelwagens	lpg container	ammoniak	Toegestaan in Basisnet: lpg ketelwagens	Toegestaan in Basisnet ammoniak
30.5e Baarn-Amersfoort	610	303	230	1440	910
30.5g1 Amersfoort-Amersfoort	2285	313	233	1440	910
30.6a Amersfoort-Barneveld	2285	313	95	10	0
306.1 Amersfoort-Hattermerbroek			138	10	0
71.1b Utrecht-Utrecht aansluiting	1958	157	91 5C	600	200
71.1 e Lunetten - Utrecht	1958	134	88 3C	600	200
71.1f Geldermalsen-Utrecht	1958	134	88 3C	600	200
140.1 Utrecht-Blauwkapel	1681	10	3	0	0
140.2/3 Blauwkapel west- oost	1490 (klopt dit wel ?)	8	0	0	0
140.4 Blauwkapel oost- Amersfoort	1681	10	3	0	0
701.1/2 Utrecht-Bunnik-Ede	0	0	3 2C	0	0
702.1 Harmelen-Utrecht	277	147	92 5C	0	0
30.2d Gouda-Harmelen	887	451	497	1440	910
30.2e Harmelen-breukelen	610	405	304	1440	910
30.3 Breukelen-Bijlmer	610	304	405	2040	1110
C=container					

Er is beduidend meer lpg vervoerd dan in het basisnet is toegestaan. Er is beduidend minder ammoniak vervoerd dan in het basisnet is toegestaan behoudens de locaties waar geen vervoer is toegestaan en de cijfers in het rood zijn aangegeven.

	C3	D3	D4	Toegestaan in Basisnet: C3	Toegestaan in Basisnet D3	Toegestaan In BN D4
30.5e Baarn-Amersfoort	728 231C	86	3	6020	1110	180
30.5g1 Amersfoort-Amersfoort	754 246C	86	6	6010	1110	180
30.6a Amersfoort-Barneveld	719 245 C	86	6	400	0	0
306.1 Amersfoort-Hatterbroek	35 1 C	0	0	0	0	0
71.1b Utrecht-Utrecht aansluiting	253 571 C	21	6 112C	2750	200	100
71.1 e Lunetten-Utrecht	237 504 C	20	5 88 C	2750	200	100
71.1f Geldermalsen-Lunetten	243 504 C	20	88C	2750	200	100
140.1 Utrecht-Blauwkapel	84 15C	0	3C	0	0	0
140.2/3 Blauwkapel west-oost	56 13C	0	2	0	0	0
140.4 Blauw-kapel oost- Amersfoort	85 15C	0	3C	0	0	0
701.1/2 Utrecht-Bunnik-Ede	16 67C	1	1 24C	0	0	0
702.1 Harmelen-Utrecht	120 556C	21	6 109C	0	0	0
30.2d Gouda-Harmelen	1829 789C	109	6 112C	6020	1110	180
30.2e Harmelen-breukelen	1709 233C	88	3	6020	1110	180
30.3 Breukelen-Bijlmer	1758 233C	88	3	8770	1310	280
C= container						

C3= Zeer brandbare vloeistoffen zoals benzine, aardgascondensaat

D3= toxische vloeistoffen zoals Acrylnitril

D4= zeer toxische vloeistoffen zoals Fluorwaterstof en Bromide

Deze stoffen zijn beduidend minder vervoerd dan is toegestaan in het Basisnet behoudens de locaties met de rode cijfers.